

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

15. De Sagittariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](#)

vocatio fiat, ordinariè alijs medijs honor, vel fama conservari possunt, vel adeundo ordinariū judicem, vel dicendo ad provocantem, se non recusare pugnam, sed duellum tanquam illicitum, & provocantem experiturum, quo cum negotia habet, si palam & non proditorie aggressus fuerit. Accedit, quod tantum apud vulgares, & plebejos homines honor recusantis duellum periclitetur, non verò apud bonos & prudentes Christianos. Et deinde quod valde dubium sit, an ad defendendum honorem liceat vitam tanquam maius bonum periculo expondere. Videatur Lcif. de Just. & Jure lib. 2. n. 9. 83. Laym. loco cit. c. 3. n. 3.

TITULUS XVI. De Adulterijs & Stupro.

SUMMARIUM.

1. Species luxuriae illicita, enarratur.
2. Quid sit adulterium? & quando in iudicio Iuri Canonico a Jure Civili.
3. Etiam in foro conscientis primum est aliocum conjugata, quam sibi.
4. Quomodo loquatur civiliter ex adulterio? & quod obligatio restituuntur.
5. Quibus casibus ab obligatione restituuntur ex iure?
6. Punia adulterio capitalia de Jure Civili in foro mitigata? & quid de conscientia?
7. Polygamia graviter puniri debet. & quid non effectu censorius contradicat?
8. Qua pena adulterio de jure Canonicus?
9. Adulterium paniri debet, effunctorum deliquerit.

TITULUS XV. De Sagittarijs.

SUMMARIUM.

1. Prohibitione Sagittariorum etiam ad alia tela extenderuntur.
2. Procedit in bello injusto, & multò m̄gi, si in bello inter infideles & Christianos fideles infideles defensant.

In hoc Tit. sub pena anathematis seu excommunicationis prohibet Pontifex, ne illi, qui in ejaculandis sive mittendis sagittis periti sunt, hanc artem contra Christianos exerceant; quæ constitutio est antiquitus lata, ubi frequens usus sagittariorum fuit, quare hodie idem dicendum erit de illis, qui tormenta, & alias machinas bellicas contra Christianos instruunt. Advertit tamen Joan. Honor. ad hunc tit. quod hæc constitutio intelligenda sit, si bellum ex parte illorum, quibus tales Sagittarij vel jaculatores serviant, iniquum sit. item Gloss. & Barb. in c. 14. b. 1. excommunicationem hic statutam non esse latæ, sed ferenda sententia: quod forsitan procedit, si bellum inter Christianos geratur, si autem bellum sit

Sicut in Decalogo post homicidium proibetur Mæcia, ita etiam potest compilator egit de homicidio in hoc tit. ad delicta carnis prograditur. Cum enim unus solus concubitus sit hemerale matrimonialis, coeteri vero omnes Jure vino & Canonico prohibuti, & in iure plures luxuria species, id est Farinac. in Trioper. criminal. de Delictis carnis. c. num. 3. eas species ad frequentia capitum, scilicet ad fornicationem, copulatum, stuprum, adulterium, sodomitam, cestum, sacrilegium & raptum, operationem nos quoque imitaturi conveniuntur rubrica hujus tit. prænuntiemus.